

LITURGIA EUCHARISTIE I.

BS, po liturgii slova nasleduje liturgia Eucharistie. Je to druhá časť svätej omše, ktorá veľmi úzko súvisí s prvou časťou. Vysluhovanie sviatostí si vyžaduje predchádzajúce hlásanie Božieho slova, z ktorého pramení viera. Sviatosti sú sviatosťami viery. Teda predpokladajú vieru. A viera je z počutia Božieho slova. Ním sa viera živí a upevňuje.

Veriaci počúvaním Božieho slova majú prísť k poznaniu, že zázračné Božie skutky, ktoré sa im ohlasujú, dosahujú svoj vrchol vo veľkonočnom tajomstve, ktorého pamiatka sa sviatostne slávi vo svätej omši. Veriaci sa počúvaním a pokrmom Božieho slova privádzajú k plodnejšej účasti na tajomstvách spásy. Takto sa Cirkev nasycuje chlebom života zo stola Božieho slova a Kristovho tela.

Liturgia Eucharistie sa skladá z tých základných prvkov, ktoré použil sám Ježiš Kristus pri Poslednej večeri, keď ustanovil obeť svätej omše. Kňaz v zastúpení Krista koná to isté aj teraz, ako to sám Pán kázal robiť na jeho pamiatku. A tak liturgiu Eucharistie môžeme rozdeliť na tri časti. Je to:

1. *príprava obetných darov;*
2. *eucharistická modlitba;*
3. *obrad prijímania.*

PRÍPRAVA OBETNÝCH DAROV

Obrad prípravy obetných darov sa odvodzuje od úkonu Pána Ježiša, ktorý pri Poslednej večeri vzal do rúk chlieb a kalich s vínom, aby ich dal učeníkom. Je to obrad veľmi jednoduchý. Ide tu o zabezpečenie hmotných darov (*matérie*) potrebných na slávenie Eucharistie. Na začiatku Cirkvi sa postaralo iba o to, aby bol na oltári chlieb a víno a aby sa s týmito darmi mohla sláviť Eucharistia. Sv. Justín píše: „*Po skončení modlitby sa prinesie chlieb, víno a voda.*“

V spise *Traditio Apostolica* sv. Hypolita (+ 235) sa hovorí, že diakoni prinášajú dary. V prvých dvoch storočiach sa ešte nevyvinul osobitný obrad prinášania obetných darov. Okrem praktických dôvodov mladá Cirkev kládla dôraz na duchovný ráz kresťanskej obety oproti židovským a najmä pohanským obetiam. Jej duchovný zrak sa upieral na nebeský dar, ktorý plynul z Eucharistie.

V 4. stor. je už príprava obetných darov prítomná. Na Západe sa konal tento obrad po liturgii slova, kým na Východe hneď na začiatku omše. Na Západe sa dávala možnosť väčšej účasti ľudu. Bolo zvykom, že každý, kto prišiel na slávenie Eucharistie, priniesol aj obetný dar. Sv. Cyprián (+ 258) vyčíta istej bohatej panej: „*Prichádzaš sláviť Pánovu večeru bez obetného daru a berieš si čiastku z obetného daru, čo priniesol chudobný človek.*“ Okrem chleba a vína prinášali dary pre potreby Cirkvi, pre chudobných a pre duchovných. Už oddávna bolo zvykom označovať dary pre Cirkev a chudobných ako dar Bohu. Okolo roku 600 ľud slávnostne prinášal obetné dary na obetný stôl, pričom sa spievalo. Diakon vybral potrebné dary (*chlieb a víno*) pre eucharistickú obeť a priniesol ich na oltár. Od 11. stor. sa prinášanie obetných darov nahradzovalo zbierkou peňazí (*dnešný zvonček, ktorý je obrazom našej štedrosti*). Postupne obetný sprievod zanikal. Ľud mal stále menšiu účasť na slávení Eucharistie. Celebrant hovoril modlitby potichu; odtiaľ aj modlitba nad obetnými darmi dostala meno *sekréta*, čiže tichá modlitba.

OBNOVENÝ OBRAD PRÍPRAVY OBETNÝCH DAROV

Pri obnove misála sa modlitby na „obetovanie“ museli zreformovať najviac. Obrady sa zjednodušili. Neostalo však len pri obrade prvotnej Cirkvi (*položenie darov na oltár a modlitba*), ale zaviedli sa nové modlitby sprevádzajúce položenie chleba a kalicha na oltár so zvolaním ľudu. Tieto nové prvky majú pôvod v d'akovnej modlitbe */berakáh/* pri hostinách v Ježišových časoch.

Odstránil sa názov „obetovanie“ (*offertorium - JKS*) a zaviedol sa názov „**príprava obetných darov**“. Zmena názvu tejto časti omše nezmenšuje obetný charakter svätej omše. A tak teraz možno rozdeliť obrad prípravy obetných darov na tieto časti:

- 1. príprava oltára,*
- 2. prinášanie obetných darov,*
- 3. pieseň počas obetného sprievodu,*
- 4. položenie darov na oltár,*
- 5. umývanie rúk,*
- 6. výzva na modlitbu,*
- 7. modlitba nad obetnými darmi.*

Pri tejto časti možno použiť aj incenzáciu obetných darov, oltára a ľudu bez sprievodných modlitieb. Ak sa pri rôznych príležitostiach prinášajú rôzne obetné dary, majú byť dodržané určité pravidlá: dar musí byť skutočným darom (obetou nie ozdobou) (*nie napr. Biblia, ktorú si potom veriaci vezme späť domov*); najprv sa k oltáru prinášajú chlieb a víno pre slávenie svätej omše, až potom ostatné dary; počas prinášania nie sú komentáre.

BS, treba vyzdvihnúť šťastnú reformu tejto časti svätej omše, ktorá môže ešte lepšie pomôcť veriacim prinášať Bohu na obetu seba samých. Ku chlebu môžeme pripojiť naše fyzické námahy, naše práce, ale aj bolesti a pod. Ku kalichu zasa možno pripojiť rôzne duchovné ťažkosti, kríže, rodinné záležitosti a pod. Pri prinášaní a odovzdaní darov veriaci kladie aj svoju túžbu mať plnšiu účasť na Kristovej obete. Veriaci, ktorý so živou vierou sleduje obrad prípravy obetných darov, môže naozaj získať veľký duchovný úžitok. Aj preto sa neodporúča, aby sa počas tohto obradu zbieral zvonček chodením po kostole, aby to nenarúšalo obrad prípravy obetných darov. Neskôr sa tieto dary premenené na Ježišovo telo a krv môžu stať posilou pre náš život a posvätením práve v tých oblastiach, ktoré sme k nim duchovne pripojili pri prinášaní obetných darov. Je tu pre nás veľká Božia ponuka jeho dobrodenia. Amen.